

Aan: de leden van de werkgroep ODB Actueel

Douane Nederland

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam
Postbus 3070
6401 DN Heerlen

www.douane.nl

Contactpersoon

Secretaris ODB

ODB@douane.nl

Datum

16-07-2025

Versienummer

1.0

Vastgesteld door

ODB

Auteur

ODB Secretariaat

Bijlagen

Bijlage 1 - Actiepuntenlijst

Verslag

werkgroep ODB Actueel 16-07-2025

Omschrijving	Overleg werkgroep ODB Actueel
Vergaderdatum	16-07-2025
Vergaderplaats	Rotterdam
Aanwezig	TLN, EVO-FENEDEX, VNO/NCW, NOB, ADS, VRC, FENEX, VNT0, RB
Kopie aan	leden ODB-werkgroepen, voorzitters andere ODB-werkgroepen

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent het overleg en heet alle aanwezigen welkom.

Deelnemers en gastsprekers stellen zich kort voor. Door de koepels zijn na de deadline schriftelijk een aantal punten ingebracht zie zijn opgenomen onder agendapunt 11.

2. Mededelingen

Voorzitter start met het maken van excuses voor het verzetten van deze meeting. Ivm personele problematiek heeft de Douane te weinig capaciteit om dit overleg grondig voor te bereiden. Om toch invulling te geven aan de wensen van de leden van de koepels om dit overleg desondanks doorgang te laten vinden hebben we toch dit overleg ingepland.

In het ODB algemeen heeft de DG Douane een werkgroep ODB 2026 aangekondigd. Deze werkgroep gaat een voorstel doen voor versterking ODB. Naar verwachting zullen de eerste resultaten in het eerstvolgende ODB Algemeen in november worden gepresenteerd.

Op "douane voor bedrijven" is een actueel bericht verschenen mbt het dossier Methaanverordening. De Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) gaat uitvoering geven aan de regels voor import in de Europese methaanverordening. Op de website van de NEa vindt u een themapagina over de verordening en kunt u zich informeren op de nieuwsbrief.

Het proces Terugbetaling DWU heeft de landelijke taak om verzoeken tot terugbetaling te behandelen. De Douane moet binnen de wettelijke termijnen de rechtmatigheid van het verzoek te beoordelen. Een plicht waaraan de Douane op dit moment niet (naar behoren) aan kan voldoen. Hiervoor heeft Douane diverse anticiperende maatregelen getroffen om de achterstanden weg te werken. Zo wordt capaciteit vrijgemaakt in de operatie om de achterstanden met de verzoeken om terugbetaling weg te werken.

Daarnaast heeft de Douane bepaalde informatie nodig om een verzoek goed en snel te kunnen behandelen. Daarom gaat de Douane strenger controleren op de aanvaardingseisen voor een verzoek tot terugbetaling. We adviseren marktdeelnemers gebruik te maken van het standaard formulier voor verzoeken om terugbetaling. Het formulier helpt om een verzoek in te dienen waarbij alle verplichte elementen worden geleverd aan de Douane. De voorzitter verzoekt de koepels om in het contact met hun achterban aandacht te vragen voor het gebruik van het standaard formulier.

3. Presentatie: Bezwaar en Beroep

De Douane geeft middels een presentatie een toelichting over het proces Bezwaar en Beroep. Hiermee is invulling gegeven aan actiepunten 19. Betreffende presentatie is bijgevoegd in Ibabs.

4. Accijnsvergunningen

Vraag namens koepel RB en TLN/FENEX

In 2023 heeft de Douane een memo opgesteld betreffende het overbrengen van veraccijnsde goederen. Het gaat hierbij om de mogelijkheid tot het hebben van een vergunning als logistiek dienstverlener bij veraccijnsd overbrengen. Dit memo is mede opgesteld naar aanleiding van een vraag over de definitie van 'leveren' omdat de Douane en bedrijfsleven daarin verschillen van uitleg.

Er wordt gesteld dat logistiek dienstverleners de vergunning gecertificeerd geadresseerde kunnen verkrijgen. We horen echter geruchten vanuit het bedrijfsleven dat er twijfel bestaat of in de toekomst deze vergunning, én ook die van geregistreerd geadresseerde, nog aan logistieke dienstverleners wordt verstrekt. Het voordeel, niet alleen voor importeurs maar ook voor de Douane, is namelijk dat er nu gecontroleerd toezicht is op deze stromen, waarbij de logistiek dienstverlener de kennis heeft om volgens de regelgeving te handelen.

Als deze vergunningen niet meer aan logistiek dienstverleners worden toegekend, zullen er veel meer vergunningaanvragen volgen, waarbij de importeur (bijvoorbeeld de lokale slijterij) niet over voldoende specialistische kennis beschikt en wordt geconfronteerd met enorme administratieve lasten en mogelijk extra kosten. Dit leidt ons inziens eerder tot extra problemen dan dat het iets zou opleveren.

We willen dan ook vragen of het standpunt zoals in 2023 is ingenomen nog steeds het uitgangspunt van de Douane betreft, en of naar analogie kan worden geredeneerd als het gaat om de vergunning geregistreerd geadresseerd?

Antwoord Douane:

- Ten opzichte van 2023 is er geen beleidswijziging geweest en het standpunt van de Douane is op dit punt dus niet veranderd.
- Uit wet- en regelgeving (artikelen 9a, eerste lid en 9ca, eerste lid, UBA) vloeit voort dat de vergunninghouder GG en GCG "de administratie van zijn bedrijf zodanig doen zijn dat daarin op overzichtelijke wijze alle voor de heffing van de accijns van belang zijnde gegevens zijn opgenomen.". Of hieraan wordt voldaan bij een individuele vergunning moet blijken uit de vergunningaanvraag zelf en het initieel onderzoek.
- Als Douane blijven we voortdurend kijken naar de controleerbaarheid van vergunning binnen de wettelijke kaders. Dat geldt ook voor de accijnsvergunningen GG en GCG. Hierbij wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met de belangen van het bedrijfsleven.
- Als Koepels suggesties hebben voor de versterken van de controleerbaarheid van vergunningen dan hoort de Douane dat graag.

5. Verschijningsvormen aankondiging UTB

Vraag Koepels TLN / FENEX & RB

De Douane legt UTB's op ter navordering van een douaneschuld. In de praktijk zien we sinds enige tijd een wijziging wat betreft de handelwijze van het toesturen van de UTB en de motivering erop. Daarmee doel ik op het feit dat in sommige gevallen een geschrift wordt gestuurd waarin wordt vermeld dat en waarom een UTB wordt opgelegd en een separaat document de eigenlijke UTB is. Die geschriften worden meestal op verschillende data opgelegd.

Inmiddels hebben koepels vragen gehad van klanten voor wie het niet duidelijk is dat de betreffende brief (met motivering) niet de UTB is. Hoewel de oorzaak gedeeltelijk wellicht is te vinden in 'niet goed lezen' door de schuldenaar, ligt de oorzaak anderzijds ook deels bij de inhoud van de tekst. We zien in dit geval dat ook de tekst waarmee duidelijk wordt gemaakt dat de brief slechts de motivering is en niet de UTB, in diverse gevallen afwijkt.

Vragen:

1. Kan de Douane tijdens het volgende overleg een korte toelichting geven hoe het proces uit ziet wat betreft het opleggen van de UTB en het sturen van de motivering. Daarbij zou het fijn zijn als duidelijk wordt gemaakt welke processtappen worden gevolgd.
2. Koepel verzoekt de Douane om vast te stellen hoe er voor kan worden gezorgd dat uit de tekst van de motivering duidelijk volgt dat de betreffende brief de motivering is en dus niet de UTB én dat dus nog een separate UTB volgt.

Antwoord Douane:

Een UTB moet voldoen aan de vereisten van artikel 7:6 Adw (bedrag, inspecteur) en artikel 22, lid 7 DWU (reden/grondslag). Die laatste kan op zich summier zijn (met een verwijzing naar een controlerapport of brief met nadere toelichting). Douane erkent de noodzaak dat de brieven duidelijk moeten zijn. Douane gaat intern na of onduidelijkheid kan worden weggenomen. Dit punt is opgenomen in de actiepuntenlijst onder nummer 153.

6. Machtiging voor vertegenwoordiging.

Vraag Koepel RB en TLN/FENEX

In het geval van douanevertegenwoordiging is de machtiging voor vertegenwoordiging noodzakelijk om aan te kunnen tonen dat men daadwerkelijk een opdrachtgever mag vertegenwoordigen. Vertegenwoordiging is op grond van art. 19 DWU mogelijk.

In het Handboek Douane, onderdeel 2.00.00, wordt in paragraaf 2.3.1 ingegaan op de machtiging. Het volgende moet, zo volgt uit deze bepaling, uit de machtiging blijken:

1. wie de machtiging verstrekt;
2. of de (rechts)persoon die de machtiging verstrekt daadwerkelijk bestaat;
3. of deze (rechts)persoon binnen de Unie is gevestigd;
4. wie de machtiging ondertekent namens deze (rechts)persoon;
5. of de persoon /medewerker van de (rechts)persoon bevoegd is om de machtiging namens die (rechts)persoon te verstrekken.

Daarnaast wordt in paragraaf 3.2.3 ingegaan op de administratieve verplichtingen van de vertegenwoordiger. Zo moet de vertegenwoordiger in het bezit zijn van de machtiging en de opdracht tot het indienen van de aangifte. In paragraaf 5 wordt ingegaan op de vereisten van vertegenwoordiging. Er wordt uitgebreid ingegaan op hoe de vertegenwoordigde kan worden gescreend en waar een vertegenwoordiger extra op moet letten om dubieuze opdrachtgevers te kunnen weren. De vastlegging van de gegevens van de vertegenwoordigde is vormvrij. In 5.2.1.2 worden tips gegeven hoe het bedrijf / de persoon kan worden gecontroleerd.

Het is daarom van belang dat de vertegenwoordiger weet met wie hij zakendoet en ook vaststelt wie de machtiging mag ondertekenen. Om te achterhalen wie de machtiging mag tekenen namens een bedrijf, is een uittreksel van de kamer van koophandel, in sommige gevallen ook een buitenlands uittreksel, een waardevol instrument. Daaruit kan worden herleid wie vertegenwoordigingsbevoegd is. Die persoon of personen dienen de machtiging dan ook te ondertekenen. De vertegenwoordiger vraagt vaak ter verificatie van de desbetreffende persoon om een kopie paspoort.

Door diverse omstandigheden, blijkt dat steeds vaker wordt geweigerd om een kopie van een paspoort of een ander legitimatiebewijs te verstrekken. In veel gevallen ligt de oorzaak hiervan in privacy redenen en risico's van identiteitsfraude. Hoewel het enerzijds begrijpelijk is dat iemand wordt verzocht om zich te legitimeren, is het op zichzelf bezien ook begrijpelijk dat natuurlijke personen niet wensen dat een kopie van hun legitimatiebewijs ergens terecht komt.

Het gevolg van het vorenstaande is dat steeds vaker wordt geweigerd om een kopie van een paspoort aan de douane-expediteur te overleggen. In de praktijk blijkt dat de Douane neigt naar de stelling dat een kopie van een paspoort wél nodig is.

Het juridisch kader lijkt in dit kader redelijk duidelijk. Op basis van de wettelijke bepalingen – in het bijzonder het DWU – is het bewaren van een kopie van een paspoort geen administratief vereiste om douanevertegenwoordiging te kunnen toepassen. Uiteraard is het wel nodig dat de vertegenwoordiger de identiteit van de ondertekenaar verifieert.

Toepassing onder de AVG

Nog afgezien van het feit dat in de douanewetgeving geen wettelijke verplichting is opgenomen voor het moeten bewaren van een kopie van een paspoort, moet ook in acht worden genomen dat diverse handelingen onder de AVG zijn verboden.

Volgens de AVG is het bewaren van een kopie van een paspoort juist niet toegestaan als er geen wettelijke verplichting is. Nu deze grondslag niet aanwezig lijkt te zijn, menen wij dat het bewaren van de kopie dus niet is toegestaan.

Daarnaast geldt op grond van de AVG het dataminimalisatiebeginsel: de vertegenwoordiger mag niet méér gegevens verzamelen dan nodig. Omdat het paspoort bijzondere persoonsgegevens bevat (zoals BSN), is extra bescherming vereist.

Wij menen dan ook dat het bewaren van een kopie van een paspoort in beginsel niet is toegestaan en de Douane dit dus ook niet van een vertegenwoordiger kan vragen. Wel hebben we vragen over wat de Douane dan wel voldoende vindt om de legitimatie vast te stellen.

Vragen legitimatie van natuurlijke persoon als vertegenwoordiger van rechtspersoon

1. Is de Douane het met ons eens dat het niet is toegestaan dat de vertegenwoordiger een kopie van een paspoort (of ander legitimatiebewijs) opslaat.
2. Welke methoden kan de vertegenwoordiger dan wel gebruiken om zo nodig later aan te tonen dat een persoon zich heeft gelegitimeerd?

Is het voldoende dat de vertegenwoordiger: Een mail heeft van de persoon die bevoegd is waarbij de mail afkomstig is van een e-mailadres dat met de betreffende rechtspersoon / onderneming kan worden gelieerd Een notitie maakt dat er fysieke of online vergadering / bijeenkomst heeft plaatsgevonden waarbij de persoon die heeft getekend aanwezig was?
Heeft de Douane in dit kader nog andere handvatten voor het bedrijfsleven.

Antwoord Douane:

1. Het opslaan van een kopie paspoort is niet vereist volgens de douanewetgeving als neergelegd in artikel 19 DWU.
2. Douane leest in bovenstaande de vraag om duidelijkheid vanuit de Douane wat voldoende bewijs is om de bevoegdheid van de gemachtigde namens een organisatie vast te stellen. Het handboek Douane is niet geschreven om te voorzien in alle opties, maar kan hierin wel als leidraad gebruikt worden.

Voor de Douane is het bij het vaststellen of voldaan wordt aan de voorwaarden van de machtiging – en hier in het bijzonder met betrekking tot de identiteit van de ondertekenaar en zijn tekenbevoegdheid - van belang en daarmee voldoende dat uit de (vormvrije) vastlegging in de administratie van de vertegenwoordiger zichtbaar is dat de vertegenwoordiger voldoende onderzoek gedaan heeft om vast te stellen dat de machtiging voldoet aan de voorwaarden en vastgesteld kan worden dat het proces plaatsgevonden heeft zoals beschreven in de AO/IB van de vertegenwoordiger met betrekking tot het proces van de acceptatie van de opdrachtgever/vertegenwoordigde.

Daarnaast biedt het Handboek Douane de mogelijkheid om als er zaken niet gecheckt kunnen worden andere middelen te gebruiken om vast te stellen of aan de voorwaarden is voldaan. Een voorbeeld hiervan (niet limitatief) zou kunnen zijn:

- Bij een intakegesprek (fysiek of online) ter verificatie het identiteits-/ legitimatiebewijs laten tonen van degene die de machtiging ondertekent en in de administratie bij de machtiging als notitie (inclusief datum en naam van persoon die geverifieerd heeft) vastgelegd wordt dat de identiteit van de ondertekenaar van de machtiging geverifieerd is aan de hand van zijn/haar geldige identiteitsbewijs.

Vragen welke niet zijn besproken tijdens het overleg maar wel zijn tijdig ingediend. Het antwoord is toegevoegd.

Aanvullende vraag koepels mbt Afwijkende situatie bij natuurlijke persoon
Koepels kunnen zich voorstellen dat in het geval een aangifte wordt gedaan in opdracht van een natuurlijke persoon, onder bepaalde omstandigheden een ietwat andere situatie bestaat. Dan zou zich, bijvoorbeeld bij export van dual-use goederen of sanctierisico's, een verhoogd risico kunnen voordoen. In hele specifieke gevallen kan er dus sprake zijn van een gerechtvaardigd belang. Dat zou echter duidelijker zijn als in het Handboek Douane een specifieke bepaling is opgenomen dat bij vertegenwoordiger van een natuurlijke persoon wél een kopie van een paspoort nodig is. Daarbij kan het BSN dan onleesbaar worden gemaakt en moeten aanvullende maatregelen worden genomen voor de beveiligde opslag.

Vragen mbt legitimatie bij vertegenwoordiging van natuurlijke persoon

1. Wil de Douane nadenken over de mogelijkheden van een bepaling in het Handboek Douane om een specifieke bepaling op te nemen waaruit volgt dat het wel nodig is om een kopie van een paspoort (of ander legitimatiebewijs) op te slaan?
2. Als de Douane hier niet aan wil meewerken, kan de Douane dan bevestigen dat het niet toegestaan en ook niet nodig is om een kopie van een paspoort (of ander legitimatiebewijs) op te slaan?

Antwoord Douane

1. Nee, de wetgeving als neergelegd in artikel 19 DWU geeft hier geen ruimte voor.
2. Het opslaan van een kopie paspoort is niet vereist volgens de douanewetgeving als neergelegd in artikel 19 DWU.

Douane bekijkt of het Handboek Douane kan worden aangepast om zodoende onduidelijkheden weg te nemen. Dit aktiepunt is opgenomen onder nummer 154 in de aktiepuntenlijst

7. Termijnen diversen

vraag van koepel EVO-FENEDEX:

Er is veel ontevredenheid bij de Koepels over:

1. tijden van afhandeling van FYCO's, (DCC heeft telefonisch in een maand 900 vragen erover gekregen)
2. Tijden van afhandeling van verzoeken tot terugbetalingen en vaak geen bevestiging van ontvangst waardoor het moeilijk is om vervolgens status op te volgen (normaal gesproken bij ontvangst bevestiging is er een verantwoordelijke voor het dossier aangeduid, als je die mist, dan weet je niet waar je moet zoeken;
3. Tijden van afhandeling van bezwaren
4. Verwerking van betalingen (UTB's) - vaak zijn verzoeken tot terugbetaling afgerekend met openstaande UTB's – ook bij bedrijven welke tijdig alles betalen! – hierdoor (en ook door gebreke/onduidelijke referentie nummers) is het moeilijk om deze te matchen in de administratie; hierdoor ontstaan vaak geschillen tussen de douane en bedrijven; zeker als betalingen zijn van zekerheid afgeboekt – er zijn bedrijven welke momenteel onmogelijke taak hebben om alle betalingen na te pluizen – er is wens van duidelijke referentie op UTBs en praktijk van "geen afrekening" zeker voor AEO bedrijven;
5. Tijd vanaf aanvraag noodprocedure tot de release: verzoek is om afspraak te maken, dat als binnen 1,5 uur geen reactie van de douane, dat bedrijf zelf kan noodprocedure toepassen (zeker voor AEO bedrijven; vooral ook vanwege het feit, dat het bijna nooit voorkomt, dat het wordt ontzegd;
6. Telefoon nummers van de douane op documenten rondom noodprocedure kloppen niet: Noodprocedure DMS invoer - Mei 2023 – verzoek is om dat zsm aan te passen.

Reactie Douane:

De vanuit het ODB gedeelde signalen zijn herkenbaar omdat deze tegenwoordig (direct) centraal bij het DCC binnenkomen of op andere wijze reeds geagendeerd binnen de Douane zijn. Hierbij een korte stand van zaken per vraag:

1. Tijden afhandeling fyco's:
Signaal is bekend en tevens vanuit DCC geconstateerd. In samenwerking met de werkverdeelpunten zal nadere analyse worden uitgevoerd naar oorzaken en ten behoeve van mogelijke oplossingen.
2. Tijden afhandeling + bevestiging van verzoeken tot terugbetalingen:
-Korte termijn: signaal is bekend. Het betreft een aanbod gedreven proces waarbij er sprake is van een toenemend aantal (complexe) verzoeken. Extra capaciteit zal worden ingezet om de achterstanden in de behandeling van verzoeken weg te werken. Zie ook de mededeling ten aanzien van het de verzoeken om terugbetaling.
-Lange termijn: het mogelijk maken van het doen van verzoeken via het in aanbouw zijnde "Mijn Douane en "Douane Klantverzoeken Financieel" gaat helpen om de stroom aan verzoeken enerzijds te beperken, de kwaliteit van de verzoeken te verbeteren en de behandeltijd te verkorten.

3. Tijden afhandeling bezwaren:
De te lange doorlooptijden voor het beslissen op bezwaar zijn ook in de onlangs uitgevoerde dialoogsessies aan de orde gekomen. De opgehaalde knelpunten en verbetervoorstellen zijn verwerkt in een rapportage die binnenkort met het ODB gedeeld zal worden.
4. Verwerking van betalingen -UTB's-:
Dit signaal is ook aan de orde gekomen in de onlangs uitgevoerde dialoogsessies. De behoefte aan het benoemen van juiste zaaknummers en kenmerken komt ook in andere processen voor. Is belegd binnen de Douane.
5. Reactie-termijn voor aanvraag noodprocedure tot bevestiging van Douane :
Dit signaal wordt waarschijnlijk deels opgelost door het aanpassen van de telefoonnummers voor de noodprocedure in documenten (zie hierna). En verzoek voor het introduceren van een reactie-termijn zal worden voorgelegd aan de betrokken afdelingen.
6. Telefoonnummers noodprocedure op documenten kloppen niet:
Signaal is bekend en wordt aangepast op documenten. Gaat om situatie 'Storing niet aan de kant van de Douane'.

8. EUDR

Vraag koepel EVO FENEDEX

Vanuit ketenregeling was oorspronkelijk aangegeven, dat als er aanvullende (niet fiscale) regels van toepassing zijn, dat je ketenregeling niet mag toepassen. De vraag is: geldt dit ook voor de goederen welke vanaf januari onder EUDR gaan vallen?

Uitgebreid aanbrengbericht van goederen bij boeken in een entrepot:
welke bescheidcodes moeten dan vermeld worden?

Antwoord Douane

Voor goederen waar verboden of beperkingen gelden, kan de ketenregeling niet worden toegepast. Dit betekent dat IIAA-vergunninghouders zowel bij de inslag in een entrepot, als bij inschrijving in de administratie voor de invoer in het vrije verkeer, moeten aanbrengen via een aanbrengbericht. Dit is ook van toepassing voor goederen die straks onder de EUDR vallen (net als alle toekomstige niet-fiscale wetgeving die nog wordt geïmplementeerd).

Binnenkort volgt er na intern overleg communicatie mbt de verboden en beperkingen in relatie met de ketenregeling. Hierin zal o.a. worden opgenomen hoe te handelen m.b.t. de ketenregeling en waar men bescheidcodes kan vinden.

9. Mededeling Afloop Betalingsregeling (MAB OVERZICHTEN)

Het agendaonderwerp is besproken in het ODB-IT van 16 juni. In het ODB IT is gesproken op welke wijze MAB data dient te worden ingediend. ODB Actueel besluit het agendaonderwerp daarom niet hier te behandelen.

10. Natte handtekening

Schriftelijke vraag van koepel EVO-FENEDEX:

De vereiste van een "natte" handtekening voor ATR-documenten is opnieuw van kracht na de versoepelingen tussen 2020 en 2024. Gezien de voortschrijdende digitalisering achten wij het van belang om aandacht te vragen voor deze verouderde werkwijze. Wij zouden het op prijs stellen indien dit onderwerp kan worden besproken tijdens de ODB-vergadering en indien mogelijk ook op andere relevante agenda's kan worden geplaatst.

Antwoord Douane:

De Douane begrijpt dat het bedrijfsleven vragen heeft over de huidige praktijk dat certificaten A.TR in de EU (wederom) met zogenaamde 'natte handtekening' ondertekend moeten worden. Inderdaad was het een periode ook mogelijk om certificaten, waaronder het certificaat A.TR, te voorzien van een digitaal geplaatste handtekening. Dit kon worden geaccepteerd op basis van de tijdelijke versoepelingen die als gevolg van de COVID pandemie waren afgesproken. Deze versoepelingen zijn vanaf 1 mei 2024 niet langer van toepassing (bron: Information Note 16-2-2024, DGTAXUD). Daarom dienen vanaf die datum certificaten weer op de voorgeschreven wijze te worden afgegeven en ondertekend.

Omdat er met het beëindigen van de versoepelingen geen (juridische) basis meer is voor het digitaal ondertekenen, kan Turkije bij invoer gebruikte certificaten A.TR afwijzen als de ondertekening niet op de juiste wijze is geschied. Om dit te voorkomen is het van belang om ervoor te zorgen dat certificaten A.TR aan alle wettelijke vereisten voldoen. Dit brengt met zich mee dat deze (weer) handmatig moeten worden ondertekend. Voorsnog zijn er geen signalen dat er op korte termijn verandering gaat komen in de huidige situatie.

De douane is voorstander van flexibilisering en faciliteert waar mogelijk, maar is uiteindelijk afhankelijk van wat de Europese Commissie en haar verdragspartijen willen en met elkaar afspreken. De douane brengt signalen als onderhavige wel over op Europees niveau. NB. Op 1 juli 2025 werd gepubliceerd: Besluit Nr. 1/2025 van het Comité douanesamenwerking EU-Turkije van 24 april 2025 over het gebruik van elektronisch afgegeven certificaten inzake goederenverkeer A.TR [2025/1239] Hieruit volgt:

Onverminderd de bepalingen van Besluit nr. 1/2006 van het Comité douanesamenwerking aanvaarden de douaneautoriteiten van de EU-lidstaten en Turkije elektronisch afgegeven certificaten inzake goederenverkeer A.TR wanneer deze bij invoer worden ingediend, indien aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- a) het model in bijlage I bij Besluit nr. 1/2006 van het Comité douanesamenwerking wordt gebruikt als basis voor de elektronisch afgegeven certificaten inzake goederenverkeer A.TR;
- b) de douaneautoriteiten van de staat van uitvoer voorzien in een beveiligd online internet gebaseerd systeem om de echtheid van elektronisch afgegeven certificaten inzake goederenverkeer A.TR te controleren; c) de elektronisch afgegeven certificaten inzake goederenverkeer A.TR zijn voorzien van een uniek volgnummer en, indien beschikbaar, van veiligheidskenmerken aan de hand waarvan zij kunnen worden geïdentificeerd. [...]

Voorsnog heeft deze publicatie geen invloed op de huidige situatie. De EU heeft namelijk geen systeem waarmee Turkije elektronisch afgegeven certificaten A.TR kan controleren en voldoet daarmee nog niet aan de voorwaarden van dit besluit. Turkije heeft zo'n systeem wel en voldoet aan de genoemde voorwaarden. Daarom bestaat in Turkije de mogelijkheid om certificaten A.TR elektronisch af te geven en digitaal te ondertekenen, terwijl dat in de EU niet mogelijk is. Wanneer de EU ook aan deze voorwaarden zal voldoen en de mogelijkheid om certificaten A.TR elektronisch af te geven voor het goederenverkeer van de EU naar Turkije, is niet bekend.

11. Nagekomen punten, ingebracht na 1 juni 2025

11.1 Bedrog

Inhoudelijke toelichting

We zien in diverse gevallen dat de inspecteur 'bedrog' te pas en vooral te onpas hanteert om te concluderen dat de douaneschuld niet teniet kan gaan conform artikel 124 DUW. Dit lijkt een (redelijk) recente ontwikkeling die is ingezet vanaf 2024. Zo is in diverse beroepsprocedures bedrog niet eerder aangevoerd in de bezwaarprocedure en ook niet in het verweerschrift in beroep, maar wordt het bedrog opeens bij de hoorzitting bij de rechtbank opgevoerd. Zoals ook in de eerder genoemde cases bleek, is de inspecteur in diverse gevallen niet echt bekend met het juridisch kader van 'bedrog'. Voor een schuldenaar die te goeder trouw heeft gehandeld, is het bijzonder vervelend om opeens te horen dat hem verweten wordt bedrog te hebben gepleegd.

Reactie Douane

In 2016 is het artikel 124 DWU in zijn huidige vorm inwerking getreden. Het Handboek Douane is hierop geactualiseerd. De tekst van het Handboek Douane, onderdeel 30.00.00, paragraaf 1.1.2 geeft aan wat onder "bedrog" moet worden verstaan.

Onder "(poging tot) bedrog" wordt in dit verband verstaan manipulatie of frauduleus handelen. De betrokkene moet bewust voor een bepaalde handeling hebben gekozen. Er is geen sprake van (poging tot) bedrog wanneer sprake is van (kennelijke) nalatigheid. Herhaaldelijk onzorgvuldig handelen daarentegen wordt wel weer als "(poging tot) bedrog" aangemerkt."

De term poging tot bedrog komt naar voren in artikel 124(1)(h) DWU en artikel 86(6) DWU. Belanghebbende kan van deze regelingen gebruik maken mits geen sprake is van poging tot bedrog. In het verleden is een vergelijking gemaakt met het CDW, omdat in het CDW nog gesproken werd van nalatigheid. Destijds is geconcludeerd dat poging tot bedrog vanuit het DWU een hogere lat is dan kennelijke nalatigheid vanuit het CDW.

De Guidance customs debt stelt dat repeterende keren verkeerd doen tot poging tot bedrog kan leiden. Hierop is het handboek Douane aangepast.

Een onregelmatigheid moet bij herhaling plaatsvinden. Bijv. het doen van een aangifte ter uitvoer in plaats van wederuitvoer. Als dit gebeurt middels een verkeerd nummer uitvoeren (uitvoer = 10.00.00 en wederuitvoer 11.00.00). Dit kwalificeert als onttrekking aan douanetoezicht omdat de Douane mist dat dit om niet-Uniegoederen gaat. Daarvan heeft men gezegd: bij een keer voorkomen krijgt iemand een waarschuwing dat dit niet vaker moet gebeuren dat dit een poging tot bedrog kan zijn. Er moeten meerdere keren onzorgvuldigheden zijn gepleegd (lees: meer dan 2).

De AG heeft een conclusie geschreven waarin uitgebreid wordt ingegaan (als subsidiair punt). Het HvJ is in zijn recente uitspraak niet aan dit argument toegekomen. Het HvJ geeft duidelijk aan dat herhaaldelijk onzorgvuldig handelen bedrog is. Het ODB heeft het over zaken waarbij er tijdens controle een herhaaldelijke fout maakt (zonder waarschuwing gegeven). Hierbij leeft bij het bedrijfsleven het gevoel dat herhaling altijd door de Douane wordt gekwalificeerd als bedrog.

HD onderdeel 30.00.00: Onder “(poging tot) bedrog” wordt in dit verband verstaan manipulatie of frauduleus handelen. De betrokkene moet bewust voor een bepaalde handeling hebben gekozen. Er is geen sprake van (poging tot) bedrog wanneer sprake is van (kennelijke) nalatigheid. Herhaaldelijk onzorgvuldig handelen daarentegen wordt wel weer als “(poging tot) bedrog” aangemerkt.

Het overleg concludeert dat het handboek Douane op dit punt wel aanpassing behoeft. Dit aktiepunt is opgevoerd als aktiepunt 155.

11.2 Verkorting aanzegtermijn

Vraag van koepel EVO-FENEDEX:

Hoe is nu de follow—up voor de verkorting van de aanzegtermijn in Rotterdam? In het voorjaar hebben we enkele sessies onder de vleugels van Portbase gehad om te komen tot een door Portbase te schrijven rapport. Dat rapport is opgeleverd maar ik ben wel benieuwd of de aanbevelingen zijn overgenomen en of er iets bekend is over een tijdpad.

Vrijdag 27 juni heeft er een publiek/privaat gesprek plaats gevonden mbt opvolging van de business case verkorten aanzegtermijn. Gesproken is over de impact van de keuze en hoe dit met elkaar in de komende maanden verdiepend uit te werken. Op verzoek van het gezamenlijk overleg zullen de ontwikkelingen van optimalisatie van het scanproces, verkorten van de SLA, de inzet van (innovatieve) middelen en de ambitie om te komen tot 100% scannen integraal op de tafel Verkorten aanzegtermijn” terug te laten komen. De tafel zal worden gevraagd de uitkomsten te delen met het ODB.

11.3 Verrekening en betaling UTB

Vraag Koepel FENEX

Het gebeurt met de huidige postbestelling regelmatig dat Uitnodigingen tot Betaling laat arriveren en dan alsnog door de aangevers worden betaald, terwijl de Douane de bedragen in de tussentijd al heeft verrekend met bijvoorbeeld een toegekend verzoek om teruggaaf.

Het geldt dat de aangever (als gevolg van de verrekening) onnodig heeft betaald wordt dan vaak niet teruggestort, maar wordt dan weer verrekend met andere openstaande UTB's, die ondertussen vaak ook al in het betalingsproces zitten. Het is steeds lastiger om dergelijke verrekeningen in kaart te blijven houden, helemaal als bedragen gedeeltelijk bij verschillende UTB's worden verrekend.

In het verleden was het overzicht op verrekeningen al niet eenvoudig, echter de Douane is recentelijk overgestapt op het gebruik van referentienummers van UTB's bij verrekeningen, in plaats van de UTB-nummers zelf. Dit is een extra complicerende factor waardoor het niet altijd meer duidelijk is wat waarmee is verrekend, en ook de Douane heeft hier bij navraag moeite mee en komt er soms niet meer uit.

Vanuit het bedrijfsleven zou de voorkeur zijn om verrekeningen zoveel mogelijk te voorkomen en niet onmiddellijk toe te passen, in ieder geval bij AEO-bedrijven, aangezien er van uitgegaan zou mogen worden dat deze bedrijven de UTB's wel betalen. En mocht dat niet het geval zijn, dan is er altijd nog een mogelijkheid om het in te vorderen of alsnog te verrekenen.

En als er dan toch een verrekening plaatsvindt, dan zou zoals voorheen beter naar het UTB-nummer gerefereerd kunnen worden, aangezien dit veel duidelijker is te volgen dan wanneer er naar een referentienummer van een UTB wordt verwezen. We zouden derhalve willen verzoeken om het proces rondom verrekeningen te willen bekijken en te herzien, om duidelijkheid terug te brengen en administratieve lasten voor zowel de Douane als het bedrijfsleven te verminderen.

Antwoord Douane:

De vraag is ontvangen door de Douane. Beantwoording vraagt intern goede afstemming. Tijdens het komende ODB actueel verwachten wij een antwoord te kunnen geven op dit onderwerp. Hierbij zal de nadrukkelijke wens van het bedrijfsleven om verrekeningen te voorkomen mee te nemen. Verrekeningen zijn onwenselijk en voor bedrijfsleven nauwelijks nog te traceren in de eigen administratie.

12. Verslagen ODB Actueel overleggen en actiepunten

Het ODB Actueel verslag van 12 maart 2025 wordt na aanpassing van een onderwerp op verzoek van RB aangepast en daarna definitief vastgesteld en kan daarmee extern gepubliceerd worden.

Stand van zaken betreft de actiepuntenlijst wordt geactualiseerd.

13. Rondvraag & Sluiting

Rondvraag: VNO/NCW en TLN hebben en enkele vragen t.a.v. de invoering van CBAM, zowel ten aanzien van de werkwijze van CERTEX als enkele meer algemene vragen. De Nederlandse emissieautoriteit verwijst ons naar de Douane. Weten jullie wie wij binnen de Douane kunnen contacteren over CERTEX voor CBAM, en over CBAM in het algemeen. Het gaat om de volgende vragen:

Is er al een beeld hoe de implementatie van CERTEX gaat verlopen voor CBAM-goederen, omdat niet voor alle goederen een CBAM-aangifte noodzakelijk is? Zul je ook onder de 50-ton gebruik moeten maken van CERTEX? Of enkel indien de 50-ton is overschreven?

Wat gebeurt er met de goederen indien een aangever een CBAM-registratie heeft aangevraagd, maar nog niet heeft ontvangen (aanvraagtermijn is 2 maanden)? Blijven de goederen dan twee maanden vaststaan op de terminal? Dat heeft best grote gevolgen voor het logistieke proces – ook voor goederen die niet onder CBAM vallen.

CBAM algemeen: Hoe werkt het bij Actieve Veredeling (AV) met een opbrengstpercentage onder de 100%? En bij AV en ex-im situaties? Zouden jullie mij van een (of meerdere) contactperso(n)en kunnen voorzien?

Douane: Indiener is in contact met de Nationaal Coordinator Single Window Certex

Voorzitter sluit het overleg.

Lijst actiepunten

Actiepunten lijst te behandelen o.b.v. vorig overleg.

#	Bron	Actiepunt	Wie	Deadline
57	ODB ACT, 12-6-2019, 7, en 8-6-2022, 6	M.b.t. financiële machtiging de tekst voor aanpassing van de standaardmachtiging en de overeenkomst afstemmen met de Douane. Update (12-03-2025): Aangepaste tekst is met de Douane gedeeld en wordt Q2 besproken met de desbetreffende koepels. Door agenda technische redenen is de eerder gemaakte afspraak verplaatst.	Koepel	Q2-2025
91	ODB ACT. 21-9-2022, 5 en 14-6-2023, 3.	Bedrijfsleven informeren over beoordeling Arrest HvJ m.b.t. vergoeding van rente (en rechtbank Noord-Holland actiepunt 133) Update (12-03-2025): De ontwikkelingen rondom Irmierente zijn opgenomen in een memo waar concrete handvaten aangereikt worden hoe hiermee in de praktijk mee om te gaan. Dit memo wordt intern binnen de coördinatiegroep behandeld. Na afstemming wordt het stuk gedeeld met het ODB ter verdere afstemming.	Douane	Q2-2025
97	ODB ACT. 21-9-2022, 10	Bespreken mogelijkheden voor risico-overdracht bij aangehouden aangifte. Update (12-03-2025) Dit actiepunt hangt samen met actiepunt 57 waar een overleg voor is ingepland om de standaard machtiging aan te passen	Koepels en Douane	Q2-205
118	ODB ACT. 29-03-2023, 3	Periodiek een top 5 veel gemaakte fouten die tot bezwaarzaken leiden opstellen en delen met het bedrijfsleven. Update (12-03-2025) Agenderen bij ODB Actueel 11 juni 2025	Douane	Q2-2025
119	ODB ACT. 29-03-2023, 3	Voorstel om m.b.t. bezwaarzaken bij koepels een presentatie te verzorgen beoordelen en met koepels afstemmen. Update (12-03-2025) Agenderen bij ODB Actueel 11 juni 2025	Douane	afgedaan
124	ODB ACT. 14-06-2023, 6,1	FSB-vervolgoverleg plannen Douane-ODB. Update (12-03-2025): De koepels hebben nog behoefte aan een sessie mbt FSB. Agenderen bij ODB Actueel 11 juni 2025	Douane	Q2-2025
151	ODB ACT. 12-03-2025, 5	Vervolgoverleg inplannen ter evaluatie Douane Contact Centrum.	Douane	Q3-2025
152	ODB ACT. 12-03-2025, 8	Schriftelijke terugkoppeling op het signaal over verduidelijken van 'bedrog' in het Handboek.	Douane	Afgedaan
153	ODB ACT. 16-07-2025, 6	Onduidelijkheid brieven mbt UTB. Uitzoeken of brieven anders kunnen worden geformuleerd.	Douane	Afgedaan
154	ODB act. 16-07-2025, 7	Aanpassen HBD mbt identificatie	Douane	Q3-2025
155	ODB ACT. 16-07-25, 10	Aanpassen HBD mbt bedrog	Douane	Q3-2025